

Emne: SKÆRING - indsigelse mod opførelse af 420 boliger

Dette høringssvar er indsendt af Grundejerforeningen Skærbo.

Vi gør herved indsigelse mod kommunens planer, om at udstykke 420 nye parceller i Skæring. Vi vil ikke acceptere at kommunen planlægger at udbygge på en måde og i et omfang der vil spolere naturen og belaste vejnettet.

Følgende aspekter gør, at Temaplanens placering af boligerne bør ændres markant.

Natur og miljø:

Den bynære natur i Skæring er et af vores største aktiver. Den unikke kombination af skov, engarealer, strand/hav og marker giver biodiversitet og et rigt dyreliv. I dette unikke naturområde har almene borgere således observeret følgende dyr:

Flagermus - forskellige typer (totalt fredet)

Ræv

Rådyr

Hare

Røde egern

Sorte egern

Pindsvin

Husmår

Skovmår

Iller

Mus - forskellige typer

Firben

Vandsalamander – lille og stor

Spidssnudet frø

Butsnudet frø

Tudser

Snog

Kirkeugle

Andre uglearter

Spurvehøg

Duehøg

Vandrefalk

Loddenbenet musvåge

Musvåge

Havørne på visit i luften, lander ikke så ofte

Fiskehejre

Vibe

Lærke

Rødhals

Svale

Musvit

Solsorte

Gråspurv
Skovspurv
Gransanger
Vipstjert
Grønsisken
Gærdesmutte
Bogfinke
Dompap
Rødkælk
Blåmejse
Fuglekonge
Nattergal
Stær
Husskade
Skovskade
Råge
Duer - forskellige typer
Fasan
Agerhøne
Gravand
Gråand
Gæs på træk, lander og fouragerer - forskellige typer
Sølvmåge
Hættemåge
Sildemåge
Svartbag

Denne grønne kile sikrer dyrenes frie bevægelse – og det er dermed kombinationen af habitater der gør at marken også har stor værdi. **Naturen er definerende for Skæring som område og noget vi ikke kun værner om, men ser som et decideret aktiv.** Vi lokale, nyder godt af dette område rekreativt. Den i folkemunde døbt "varmesti" og stisystemer denne grænser op til, bruges i højgrad til cykel og gåture. Området bruges også af lokale daginstitutioner og spejdere. Således er det med til at give mange børn oplevelsen af bynær natur og åbent landskab. Med den foreslåede bebyggelse vil stien være omkranset af beboelse.

I de senere år har denne bynære natur været med til at tiltrække og fastholde mange borgere i Skæring - mange af os er netop flyttet hertil af samme grund. Den grønne kile fra Skæring Parkvej, gående mod Skæring Egager og forbi Skæring Sandager bør derfor holdes uberørt. 420 boligere vil uden skyggen af tvivl presse både natur og dyrenes habitater – i dette økosystem. Vi finder samtidig at Tækker Groups høringssvar: HS8391694 i endnu højere grad vil forringe naturområdet og finder det paradoksalt at man ønsker at opkvalificere naturen ved at bygge opad og i §3-områder i en sådan grad at ingen eksisterende natur vil kunne opretholdes. Vi opponerer derfor mod dette og tilskynder at kommunen overvejer de alternative placeringer.

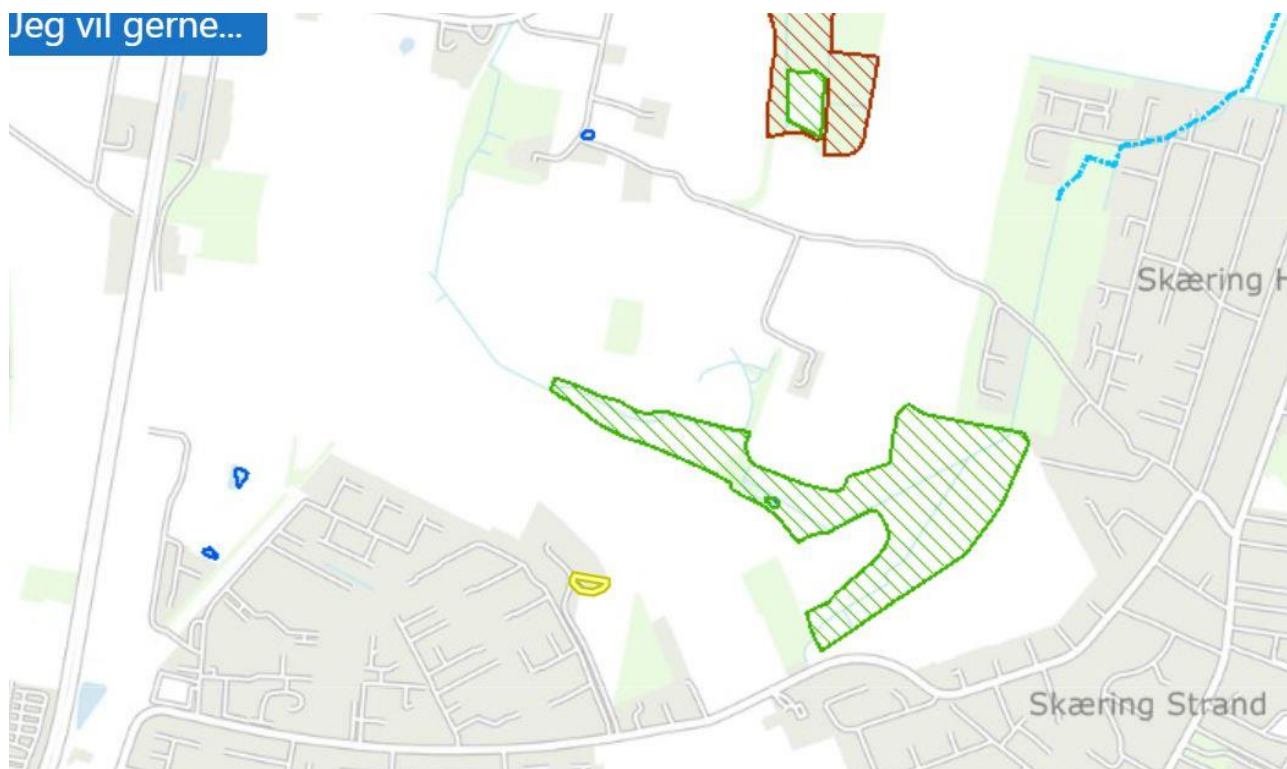
Vi har samarbejdet med to biologer – disse har skrevet resten af afsnittet:

Området indeholder en række fredede §3-områder, der i sammenhæng med de resterende områder er levested for flere EU habitatdirektiv bilags-arter og et væld af mere almindelige arter.

Under 2.2.3 Natur s.17 i "Miljøvurdering af forslag til temaplan for boligarealer" nævnes det at "Syv af de nye boligområder omfatter naturarealer og biotoper, der er beskyttet efter §3 i naturbeskyttelsesloven. Ved

planlægning for nye boligområder er normalt gode muligheder for at integrere eksisterende natur (søer, enge, moser og heder m.fl.) i den fremtidige bebyggelse, enten vild natur eller som en del af fælles friarealer". I forslaget til Skæring Nord er der to §3-områder, der ligger inden for det foreslåede areal. Dertil kommer en sø beliggende lige nord for området, hvor der blandt andet er fundet **Stor Vandsalamander** *Triturus cristatus* (bilag-IV art) af Aarhus Kommune i 2018. Tilstedeværelsen af Stor Vandsalamander i det nordlige vandhul øger sandsynligheden for at arten også ville kunne findes i områdets andre små vandhuller beliggende både inden for og lige uden for det foreslåede byggefelt.

På §3-engen delvist beliggende inden for det foreslåede område er der i forbindelse med Atlas Flora Danica i 2004 fundet **Vand-klaseskærm** *Oenanthe fistulosa* ([https://arter.dk/search/record-search?circle=CIRCLE\(10.313572%2056.237536,%20150\)&rodListens=RE&rodListens=CR&rodListens=EN&rodListens=VU&rodListens=NT&rodListens=DD&hasMedia=false&includeDescendantTaxons=true&includeSpeciesGroupFacet=true&includeOrphanRecords=false&tabMode=Regular](https://arter.dk/search/record-search?circle=CIRCLE(10.313572%2056.237536,%20150)&rodListens=RE&rodListens=CR&rodListens=EN&rodListens=VU&rodListens=NT&rodListens=DD&hasMedia=false&includeDescendantTaxons=true&includeSpeciesGroupFacet=true&includeOrphanRecords=false&tabMode=Regular)), der på den seneste danske rødliste er klassificeret som *Næsten Truet* (<https://bios.au.dk/forskningraadgivning/temasider/redlistframe/soeg-en-art/#24155>). Der foreligger desuden flere kommunale besigtigelser fra engen – ikke alle er foretaget inden for det foreslåede byggefelt (Eksempel ses Bilag 2).

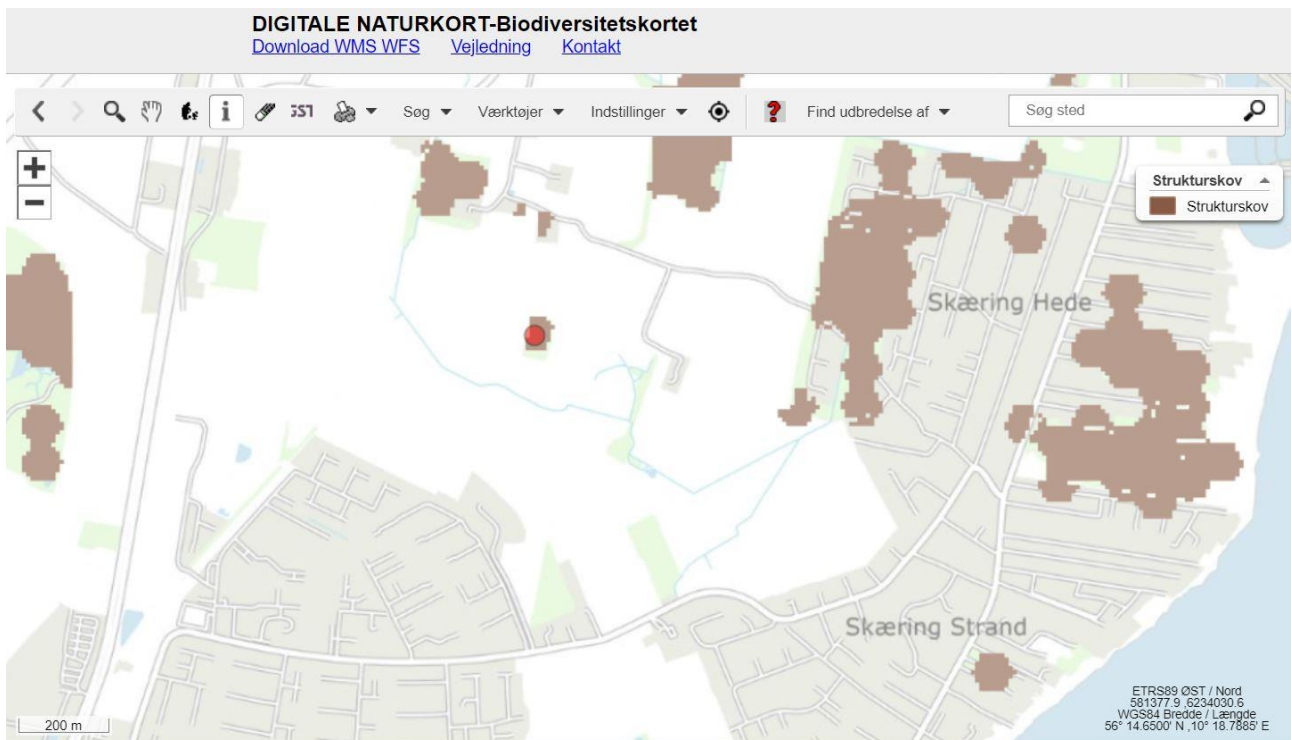
Figur 1 §3-natur mellem Skæring Hedevej og Gartnergården. Det grønne skraverede område er §3-område kategoriseret som "eng" og det gule område §3-område kategoriseret som "sø". Data fra www.arealinformation.miljoportal.dk

Biodiversitetskortet (<https://miljoegis.mim.dk/cbkort?profile=miljoegis-plangroendk>) har scorer på op til 7 (§3-engen, se bilag 3) inden for byggefeltet (Figur 2), hvilket på Aarhus Kommune niveau er ganske pænt. Hertil kommer at området sandsynligvis ville score højere i fald det var lettere tilgængeligt for offentligheden og der dermed var flere registreringer af arter fra området.

Figur 2 Biodiversitetscore for området nord for Skæring. Data udtrukket fra www.miljoegis.mim.dk

Der er et mindre skovområde inden for det foreslåede byggefelt. Skovområdet er defineret som værende *strukturskov* i biodiversitetskortet (Figur 3), som er kendetegnet ved at være en god indikator for hvor rødlistede og sjældne arter lever (Ejrnæs m.fl. 2019). Strukturskov er bl.a. karakteriseret ved høj heterogenitet fx ved at kronedækket er af varierende højde, og det må formodes at skoven kan være levested for bl.a. flagermus. Flagermus er så vidt vi ved ikke blevet eftersøgt i området.

Figur 3 Udbredelse af strukturskov i området nord for Skæring. Data udtrukket fra www.miljoegis.mim.dk

Området byder på et mangfoldigt fugleliv, hvor fouragerende **Rørhøge** *Circus aeruginosus* (i foråret desuden set i territorieflugt) og **Røde Glenter** *Milvus milvus* ofte registreres (begge Bilag 1 arter) – arterne yngler formentlig i nærheden. Derudover ses/høres der ofte **Bomlærke** *Emberiza calandra* langs stien fra Skæring imod Gartnergården, hvor også **Sanglærke** *Alauda arvensis* synger over markerne. I de levende hegn synger **Gulspurv**. Af mere almindelige ynglefugle kan nævnes tre arter rovfugle; **Spurvehøg**, **Tårnfalk** og **Musvåge**, som jævnligt ses; Spurvehøg er set adskillige gange i territorieflugt over skovområdet ved bunden af Skæring Egager og må formodes at yngle i nærheden.

Vi flyttede til Skæring ultimo september 2020 og har siden registreret 117 arter fugle alene fra vores have (heraf de 114 pr. 25. august i 2021). Hertil kommer en række arter, som er set i nærheden (bl.a. inden for det foreslåede byggefelt). En stor del af arterne er ganske vist trækkende/overflyvende fugle, som ikke direkte bruger området, men listen indeholder en lang række små- og rovfugle, som yngler lokalt og/eller fouragerer forholdsvist hyppigt i området. Under en kommunal besigtigelse af §3-engen d. 9. juni 2013 blev der desuden registreret **Bynkefugl** *Saxicola rubetra*. Tidspunktet indikerer at arten dette år må have ynglet på lokaliteten. Af ikke-registrerede arter er det sandsynligt at **Nattergal** ville kunne forekomme i pilekrattene i umiddelbar nærhed af §3-engen.

Tablet 1 Rødlistede- eller bilags-fuglearter registreret i nærheden af eller i selve det foreslåede byggefelt. Kun arter som vurderes at bruge området er listet. Dvs. diverse dykænder, vadefugle og trækkende småfugle er ikke medtaget i tabellen. *Gøg er indtastet i naturdatabasen fra Peterslund.

Art	Bilagsart	Dansk Rødliste
Rød Glente	På Bilag 1	Sårbar
Rørhøg	På Bilag 1	
Gulspurv		Sårbar
Spurvehøg		Sårbar
Bomlærke		Næsten Truet
Sanglærke		Næsten Truet
Gøg*		Næsten Truet

Hvad angår pattedyr ses ofte **Europæisk Hare** *Lepus europaeus* inde i selve villakvarterne, der er sågar registreret harekillinger inde i haverne på Skæringvangen. **Egern** *Sciurus vulgaris* registreres både med røde og sorte eksemplarer. **Ræv** *Vulpes vulpes* og **Pindsvin** *Erinaceus europaeus* er registreret flere gange, sidstnævnte dog primært som døde langs området's veje.

Et mindre sommerprojekt på Skæringvangen med en lysfælde til fangst af natsommerfugle gav på under en uge 70+ forskellige arter, bl.a. **Bøgeskovspinder** *Drymonia obliterata*, en art som i Danmark ellers primært kun kendes fra Djursland. Artens habitat er ældre bøgehøjskov og gamle løvskove med bøg. Uden for Danmark er arten kun registreret syd for Danmark i Tyskland, Polen og Holland (<https://bios.au.dk/forskningraadgivning/temasider/redlistframe/soeg-en-art/#12009>).

Aarhus Kommunes Naturkvalitetsplan 2013-2030

Planen beskriver målsætninger som

- Der er især behov for flere og bedre levesteder samt spredningsmuligheder for planter og dyr i det åbne landbrugsland og i forbindelse med byområderne – som tilsammen udgør 86 % af kommunens areal.

- Det beskedne indhold af beskyttet natur sammenlignet med resten af Danmark taler for, at fokus rettes mod at skabe mere natur i Aarhus Kommune - og at skabe bedst mulig kvalitet på de naturarealer, **som findes i kommunen.**

Man kan læse i Aarhus Kommune **Naturkvalitetsplan** at målsætningen for §3-engen i byggefeltet er at den skal gå fra *Moderat målsætning* til *God Målsætning* (s. 34) – **en udvikling, der umiddelbart er i strid med etablering af 420 nye husstande, som engens nærmeste nabo.** I selv samme plan står der s. 36 under retningslinjer ” Søer, vandløb og vandhuller, moser, ferske enge, strandenge, heder og overdrev, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens §3, skal bevares” og ”Tilstanden i naturområder, der er beskyttet af naturbeskyttelseslovens §3, må ikke ændres. Kommunen vil dog i særlige tilfælde efter en konkret vurdering kunne tillade ændring af et naturområdes nuværende tilstand.”. Planen fastlår desuden at ” Vandhuller med bilag-IV arter prioriteres højt i naturplejen med henblik på at forbedre naturtilstanden og at nå vandhullets målsætning.”, hvilket må betyde at kommunen ikke vurderer at byggefeltet vil få negativ indflydelse på forekomsten af Stor Vandsalamander i vandhullet lige nord for området. Det konkluderes også at, ”Tilstanden af lysåbne naturområder omfattet af naturbeskyttelseslovens §3 må ikke forringes. Kommunen vil dog i særlige tilfælde efter en konkret vurdering kunne tillade følgende ændringer se skema 5.9.1.” – Aarhus Kommune har i samme rapport beskrevet en målsætning om at §3-engen skal overgå til ”God naturtilstand”, hvor ”Der gives kun tilladelser til indgreb, der efter en konkret vurdering understøtter eller forbedrer naturtypekvaliteten.”

Tabel 2 Uddrag fra Aarhus Kommunes Naturkvalitetsplan.

Målsætning	Naturens tilstand	Retningslinje	Økonomisk prioritering
I	Høj naturtilstand. Lokaliteten har en langvarig og stabil ekstensiv drift uden brug af gødningsstoffer og sprøjtemidler. Lokaliteten er særlig karakteristisk for naturtypen med forekomst af et stort antal arter – herunder sjældne og fredede arter.	Der gives kun tilladelser til indgreb, der efter en konkret vurdering understøtter eller forbedrer naturtypekvaliteten.	Kommunen prioriterer og støtter via økonomiske midler naturpleje på arealer med målsætning I og II.
II	God naturtilstand. Lokaliteten har en stabil ekstensiv drift og ingen spor af gødningsstoffer og sprøjtemidler. Lokaliteten er meget karakteristisk for naturtypen med et stort indhold af arter og eventuel med nogle sjældne arter.		
III	Moderat naturtilstand. Lokaliteten er ofte utilstrækkelig afgræsset, evt. er driften ophørt og arealet kan bære præg af gødsning, sprøjtemidler. Lokaliteten er karakteristisk for naturtypen. Ofte uden sjældne arter, men med mange almindelig arter.	Der gives normalt kun tilladelse til indgreb, der efter en konkret vurdering understøtter og forbedrer naturtypekvaliteten.	Kommunen kan prioritere midler til de mest værdifulde arealer med målsætning III. Dette kan f.eks. gælde arealer med forekomst af habitatnaturtyper.

Under punkt 8.5 i Naturkvalitetsplanen står der under *Målsætninger* ”Kommunens bestande af beskyttede arter (bilag IV) må ikke gå tilbage, som følge af menneskelig påvirkning.” og ” Kommunens naturarealer – især velegnede vandhuller skal sikres som yngle- og levesteder for bilag IV arter.”

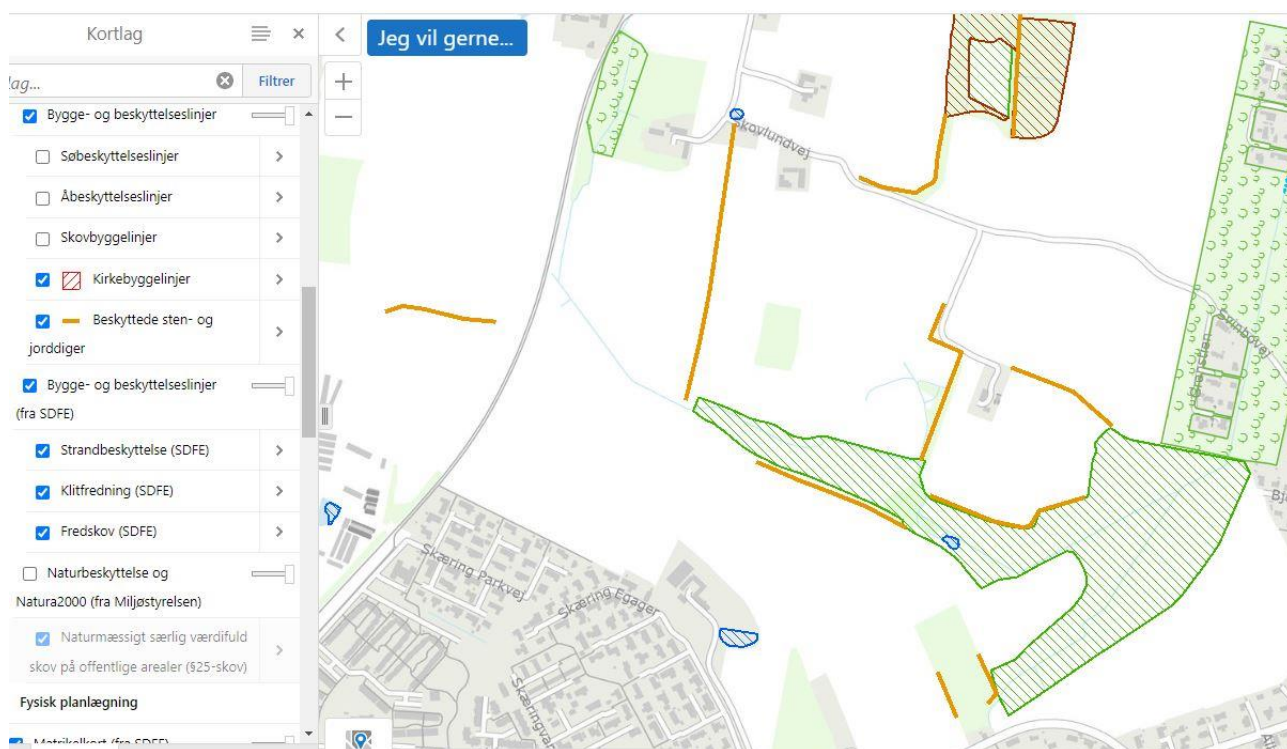
Under punkt 9.2 beskrives ” Hvor der skal udarbejdes nye planer og byudvikling, er der ofte fra naturens hånd et vist naturindhold. Det kan være i form af beskyttet natur som vandhuller, moser og enge, men det kan også være gamle træer, levende hegn, små uopdyrkede hjørner og faste strukturer som sten- og jorddiger - alt sammen naturelementer, som er hjemsted for planter og dyr, og som kan være værdifulde spredningsveje og levesteder. Naturområderne danner tilsammen et netværk, som især dyrene benytter som spredningsvej, ledelinje eller skjul. Det er vigtigt, at sådanne naturelementer ikke fjernes eller lukkes af. De skal ses i en større sammenhæng, så linjerne bevares og biodiversiteten fastholdes også efter, at området er udbygget. Naturelementerne kan også tænkes ind i en bredere rekreativ sammenhæng eksempelvis ved anlæg af stier med udlæg af brede grønne rabatter eller etablering af levende hegn osv. Det er tilsvarende vigtigt at tænke friarealer ind i en natursammenhæng, hvor det er muligt og hensigtsmæssigt. Åbne landskabstyper med plæner, spredte træer og vandbassiner indgår ofte ved planlægning af grønne områder og friarealer. Sådanne områder er værdifulde som buffer for naturområder og er heller ikke sårbare over for forstyrrelser, så de kan nemt tilpasses stier og veje, hvor der færdes mange mennesker.”

I **Appendix 1** ” Metode til målsætning af de lysåbne naturtyper” skrives under punkt 4 ”Kommunen fejrer for egen dør. Da Aarhus Kommune arealmæssigt ejer ca. en fjerdedel af de beskyttede naturområder (vandhuller

ikke medregnet), har kommunen en særlig forpligtelse til at gå forrest og beskytte og pleje naturen på egne arealer.”

Fortidsminder

Byggefeltet indeholder en række beskyttede sten- og jorddiger (Figur 4) og i Naturkvalitetsrapporten beskrives ”Gravhøje, fortidsminder og beskyttede sten- og jorddiger er mange steder væsentlige karakterindslag i landskabet. Tilmed fungerer de som biologiske trædesten og ledelinjer for spredningen af vilde planter og dyr. Der er lovmæssig beskyttelse i museumsloven mod nedlæggelse og ændring af gravhøje, fortidsminder og beskyttede sten- og jorddiger, og de er derfor ikke medtaget i naturkvalitetsplanen. En oversigt over gravhøje, fortidsminder og beskyttede diger findes på Arealinfo.dk”

Figur 4 Kort over fortidsminder i byggefeltet <https://arealinformation.miljoportal.dk/>

Spørgsmål til planlagt boligområde

Hvordan tænker Aarhus Kommune, at §3 eng-området skal integreres i et kommende byggefelt, hvor der efter planen skal bygges 420 nye boliger, uden at dette får betydning for områdets naturmæssige kvalitet? Det være sig både under byggemodningsprocessen og når området er færdigudviklet. Det må formodes at §3-engen desuden fungerer som en grøn kile (ses også på figur 2) for områdets fugle og dyreliv, som i kraft af opretholdelse af områdets status som §3 lettere spredes til de tilstødende områder (et såkaldt source-område). Foreligger der dispensation til at bygge på §3-områderne og i så fald med hvilken begrundelse? **Selv hvis man besluttede at 'bygge udenom' eksisterende §3-natur, ville naturområderne stadig påvirkes negativt af bebyggelsen pga. randeffekter.**

Hvordan tænker Aarhus Kommune at sikre Stor Vandsalamanders "økologiske funktionalitet" i området? Det må formodes at arten forekommer inden for byggefeltet også med tanke på vandhullets direkte nærhed dertil.

Ud fra VVM-redegørelsen kan det læses at konklusionerne ikke bygger på feltbesøg "Miljøvurderingen er ikke underbygget af konkrete beregninger af f.eks. støjniveau, luftforurening, konkrete feltstudier, visualiseringer eller lignende." s. 10 i MILJØRAPPORT, hvorfor konklusioner omkring et nyt boligområde og dettes mulighed for at integrere f.eks. §3-områder uden at disse påvirkes negativt, synes optimistiske.

Aarhus Kommune har på adskillige SO ME platforme travlt med at promovere nyplantning af skov inden for kommunen, men dette klinger hult, når man samtidigt har tænkt sig at fælde eksisterende strukturskov andre steder.

En visionær kommune ville i stedet fokusere indsatsen på at højne naturkvaliteten i de områder, som allerede indeholder en del god natur (jævnfør biodiversitetskortsscoren) – altså benytte brandmandens lov – og måske endda udvide naturområderne, så folk i nærområdet kunne få endnu mere glæde af den.

Mobilitet:

Vejnettet i Skæring er i dag under stort pres fra den eksisterende mængde af trafik. Hver morgen oplever vi borgere hvordan de 2 trafikale knudepunkter: Skæring Hedevej og Skæring Havvej, er underdimensionerede ift. den eksisterende trafik. Ved T-krydset mellem Skæring Hedevej og Skæring Havvej opstår der hver morgen en længere kø som gør det både svært og langvarigt at komme ud fra både sideveje samt Skæring Hedevej. Samme scenarie udspiller sig igen i krydset mellem Skæring Havvej og Grenåvej – her holder vi også i lang kø for at komme ud. Det er ikke udsædvanligt at holde op til 20 minutter for at tilbagelægge en strækning på 300 meter. Med en betragtelig forøgelse af husstande vil vejnettet være så presset, at lokalmiljøet vil lide stort og potentielt bringe os forbi det trafikale bristepunkt. I denne kalkulation virker det heller ikke til at kommunen har taget det faktum i betragtning, at sommerhusområdet kun er i sin spæde start ift. omdannelse til helårsbeboelse. Her vil komme yderligere mange familie med potentielt 2 biler, da vi er langt fra letbanestationer. Således lever Temaplanen heller ikke op til eks stationærhedsprincippet, og en udvidelse af Skæring vil derfor medføre et større Co2 aftryk. I dag passerer 4900 biler Skæring Hedevej dagligt – med udvidelsen kan dette forventes at op på 5500 biler. Både Skæring Hedevej og Skæring Havvej veje bruges i stort omfang som skolevej også – men mængden af trafik gør allerede i dag at mange forældre foretrækker at køre deres børn i skole pga utryghed. Ved flere husstande vil vejene blive mere utrykke for vores børn og unge.

De voldsomme trafikale udfordringer understreges af det interne notat Mobilitetsafdelingen i Teknik og Miljø har udarbejdet, hvor de blandet vurderer at området **"er meget vanskeligt at adgangsbetjene"** og at **"Samlet set vil en udbygning af området kræve massive investeringer i infrastruktur, og der vil alligevel aldrig kunne opnås et tilfredsstillende vejsystem."**

Vi beboere oplever allerede i dag et vejsystem der er meget presset og det faktum at kommunen selv har lavet en analyse der støtter dette, gør i sig selv at planerne om at udvide denne del af Skæring bør tages af bordet.

Internt notat fra Mobilitetsafdelingen:

Skæring

Området er meget vanskeligt at adgangsbetjene. Eneste mulighed er en adgang til Skæring Hedevej via en udbygget Skæring Egager. Det virker ikke realistisk at skulle afvikle al trafik til og fra dette store område via én ureguleret tilslutning til en mindre stamvej.

Det er ikke ønskeligt med en ny tilslutning til Grenåvej. Skovlundvej vil teoretisk kunne benyttes, men dels vender vejen væk fra den øvrige by, dels er den uden faciliteter for bløde trafikanter og vil formentlig skulle udbygges. Endelig er Skovlundvejs tilslutning til Grenåvej ureguleret, og dermed er den ikke egnet til at afvikle ret meget trafik. Omvendt er et nyt signalanlæg på Grenåvej heller ikke ønskeligt.

Samlet set vil en udbygning af området kræve massive investeringer i infrastruktur, og der vil alligevel aldrig kunne opnås et tilfredsstillende vejsystem.

Området kan knyttes til den eksisterende by stimæssigt

Forslag til alternativ beliggenhed

Hvis man kigger på 8250 er der på den anden side af Grenåvej meget store mængder langsbrugsjord vest for Grenåvej. Vi er bekendte med at flere lodsejere er åbne overfor at ligge jord til ny bebyggelse, samt at der er høringssvar der konkret ligger op til bebyggelse ved eksempelvis Egå Møllevej. Denne og lignende løsninger, der i langt højere grad gør brug af en bedre eksisterende infrastruktur, reducerer klimaaftrykket og er mindre belastende for eksisterende naturområder bakker vi op om. Vi ser klart at der er mulighed for også at forbedre krydsning af Grenåvej for bløde trafikanter og udbygge Egå Møllevej, som bruges som adgangsvej til Djursland motorvejen for alle borgere i Skæring.

Vi ønsker ydermere aktindsigt i hvilke alternative områder der er afsøgt og afsøges i forbindelse med høringen samt hvilke konklusioner der er gjort her.

Skæring er ikke imod byudvikling, men vi er imod afvikling af den dyrebare bynære natur som holder et rigt dyreliv, til glæde og gavn for både beboerne og daginstitutioner. Samtidig er det dybt uhensigtsmæssigt at øge trafikken i en sådan grad at det vil bringe os forbi det trafikale bristepunkt.

Kommunens forslag er derfor fuldstændig uacceptabelt – da ingen af disse hensyn er taget.

Vi kan kun opfordre kraftigt til at inddrage områdets borgere i langt højere grad i fremtiden når alternativer skal afsøges.